

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางคลองเปรม และเพื่อตรวจสอบการศึกษาศึกษาของผู้ศึกษาจะการศึกษาที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม ร่วมด้วยดังนี้

การลงโทษประหารชีวิต ถือเป็นรูปแบบของการลงโทษต่อผู้กระทำความผิดที่ไม่มีโทษใดจะมีความรุนแรงไปกว่า มีจุดมุ่งหมายเพื่อกำจัดผู้กระทำความผิดให้ออกไปจากสังคมอย่างเด็ดขาด โดยใช้รูปแบบและวิธีการที่จะส่งผลให้ผู้กระทำความผิดนั้นได้ถึงแก่ความตายเสีย การลงโทษประหารชีวิตนั้นเป็นรูปแบบของการลงโทษที่เก่าแก่ที่สุด ซึ่งยังคงเหลือใช้อยู่ในระบบของการลงโทษในปัจจุบัน และด้วยเหตุผลทางด้านมนุษยธรรมและสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นกระแสที่ต้องการการตอบรับ ฉะนั้นแม้ว่าการลงโทษประหารชีวิตจะถือเป็นการปกป้องและคุ้มครองไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายและระบบยุติธรรมทางอาญารวมไปถึงการสนองตอบต่อความต้องการแห่งมติมหาชน ดังนั้นเพื่อการอยู่รอดนักโทษประหารชีวิตจำเป็นต้องมีความต้องการทางด้านเหมือนกับบุคคลทั่วไป ซึ่งความต้องการได้จัดลำดับความต้องการจากต่ำไปสูง ดังนี้ความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการด้านความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการทางสังคม ความต้องการที่จะได้รับความยกย่องมีฐานะเด่นหรือมีเกียรติยศชื่อเสียง ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จหรือความสมหวังสูงสุดในชีวิต

การศึกษาเรื่องความต้องการของผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิวัฒนาการการลงโทษประหารชีวิตในประเทศไทย ศึกษาความต้องการผู้ต้องขังโทษประหารชีวิตในด้านต่าง ๆ และแสวงหาแนวทางในการตอบสนองความต้องการผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต การศึกษาความต้องการของผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต จะศึกษาจากผู้ต้องขังโทษประหารชีวิตที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์ อยู่ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลฎีกา และผู้ต้องขังโทษประหารชีวิตที่คดีเสร็จเด็ดขาด (สิ้นสุดกระบวนการทางศาล) ในเรือนจำกลางคลองเปรม จำนวน 50 คน และสัมภาษณ์นักโทษผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต จำนวน 6 คน ผู้ศึกษาจะใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสนองซึ่งเป็นแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับข้อมูล ภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม และจัดทำแบบสอบถามที่วัดระดับความคิดเห็นแบบมาตราวัดของลิเคิร์ต

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปรผลจากแบบสอบถามผู้ศึกษาใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PS+for window : (Statistical Package For Social Science) ในการคำนวณหาความถี่ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวัดการกระจายของข้อมูล ค่าร้อยละ เพื่ออธิบายถึงลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากร ค่าเฉลี่ย เพื่อวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางและนำเสนอผลการศึกษาโดยวิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์

ผลการศึกษาปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่อายุ 31-40 คิดเป็นร้อยละ 34 ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 92 สถานภาพส่วนใหญ่สมรสอยู่ร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 42 ส่วนใหญ่วุฒิการศึกษาจบประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 42 ส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 30 ส่วนใหญ่มีฐานความผิดปกติเกี่ยวกับยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 60 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาต้องโทษ 0 -10 ปี คิดเป็นร้อยละ 96 ส่วนใหญ่สถานภาพคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์ คิดเป็นร้อยละ 80 ส่วนใหญ่มีกิจกรรมด้านกีฬา คิดเป็นร้อยละ 46 ส่วนใหญ่การเข้าร่วมกิจกรรมเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 48 ส่วนใหญ่มีกิจกรรมทางศาสนาเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 40 ส่วนใหญ่ใช้ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54

ความต้องการของผู้ต้องขังโทษประหารชีวิตพบว่า มีความต้องการด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านปัจจัยพื้นฐาน สรุปได้ว่า อาหารที่มีคุณภาพและถูกสุขลักษณะ ($\bar{X} = 3.52$) ผู้ต้องขังมีความต้องการมากที่สุด รองลงมาคือ ปริมาณที่ทางเรือนจำจัดให้เพียงพอ ห้องสุขาที่ถูกสุขลักษณะ การรักษาพยาบาลจากทางเรือนจำ และน้ำดื่มน้ำใช้เพียงพอเพียงตามลำดับ

ความต้องการอาหารที่มีคุณภาพและถูกสุขลักษณะ จากทฤษฎีของ Maslow ได้จัดลำดับความต้องการทางร่างกาย เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอด อาหารเครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย ซึ่งเรียกว่าปัจจัย 4 อาหารถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกในการดำรงชีวิตอยู่และทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

การใช้ชีวิตของผู้ต้องขังในเรือนจำ อาหารที่มีคุณภาพและถูกสุขลักษณะไม่ได้หมายถึงเฉพาะข้าวและกับข้าวแต่อย่างเดียว ความหมายครอบคลุมถึง ภาชนะในการประกอบอาหาร วิธีการปรุง จาน ช้อน ถ้วย และการทำความสะอาดภาชนะเหล่านี้ด้วย ทำให้ผลการสำรวจในเรื่อง อาหารที่มีคุณภาพและถูกสุขลักษณะจึงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. ด้านการสวัสดิการและนันทนาการ สรุปได้ว่า การสนใจเข้าร่วมกิจกรรมของผู้ต้องขังจะสนใจกิจกรรมด้านกีฬามากเป็นพิเศษ ($\bar{X} = 4.62$) รองลงมาด้านดนตรี การเรียนรู้หลักสูตรพิเศษต่าง ๆ จิตตภาวนา และแอโรบิคเดินซ์ ตามลำดับ ส่วนใหญ่จะเข้าร่วมกิจกรรม เป็นประจำ

และศาสนาที่ผู้ต้องขังนับถือเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจมีความสำคัญมากที่สุด ความต้องการของผู้ต้องขังปัจจัยพื้นฐานในปัจจุบันได้แก่ อาหารที่มีคุณภาพและถูกสุขลักษณะ ห้างสุขาที่สะอาด และถูกสุขลักษณะ การรักษาพยาบาลจากเรือนจำ พื้นที่นอนที่เหมาะสม และความต้องการในด้านอื่น ๆ ความต้องการให้ญาติเยี่ยมอย่างใกล้ชิดเป็นความต้องการของผู้ต้องขังมากที่สุด มีเวลาในการเยี่ยมมากขึ้น การติดต่อกับญาติภายนอกทางโทรศัพท์ ความต้องการด้านการสื่อสารสิ่งพิมพ์ การเข้าร่วมกิจกรรมบันเทิงต่าง ๆ ตามลำดับ

3. ด้านการพัฒนาจิตใจ สรุปได้ว่า ผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต มีความเครียดและความวิตกกังวลมากที่สุด ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาได้แก่ การให้โอกาสได้ไต่โทษทำประโยชน์แก่สังคม การประกอบกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา และวันสำคัญของชาติ การเรียนธรรมศึกษา มีมุมหนังสือสำหรับอ่านคลายเครียด ไม่มีโอกาสทำบุญ ตามลัทธิศาสนาที่ท่านนับถือ มีการจัดกิจกรรมทางศาสนาตามที่นับถือ การฝึกอบรมจิตตภาวนา (สมาธิและวิปัสสนา) โปรแกรมการบำบัดทางจิตใจตามลำดับ

4. ด้านความคาดหวังในอนาคต สรุปได้ว่า ผู้ต้องขังมีความต้องการด้านความหวังในอนาคตมากที่สุดได้แก่ การขอพระราชทานอภัยโทษ ($\bar{X} = 4.66$) เฉพาะที่รวดเร็วขึ้น การไม่รีบโปรดเกล้าพระราชทานอภัยโทษไม่ให้ถูกประหารชีวิต รัฐควรให้การสงเคราะห์ครอบครัวผู้ถูกประหารชีวิต มีการพระราชทานอภัยโทษหมู่ กระบวนการพิจารณาคดีที่มีความรวดเร็วขึ้น ถ้าพ้นโทษออกไปจะได้ประกอบอาชีพที่สุจริต สังคมภายนอกไม่ตีตราหรือซ้ำเติมตนเองและครอบครัว ฯลฯ ตามลำดับ

5. ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สรุปได้ว่า ผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต คือ มีความต้องการให้ปลดตรวนขณะอยู่ในเรือนจำมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) ต้องการความเข้าใจและความเห็นใจจากเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม การไม่ถูกจำกัดอาณาบริเวณในที่แคบ ๆ มีเมตตาธรรมและเข้าใจสภาพจิตใจให้คำปรึกษาหารือ และให้จัดหาหนายความอาสาหรือทนายขอแรงให้เป็นลำดับรองลงมา

ข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

1. รัฐควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มให้เพียงพอต่อความต้องการด้านพื้นฐาน เรื่องอาหารที่มีคุณภาพและน้ำดื่มสะอาดถูกสุขลักษณะแก่ผู้ต้องโทษโดยเฉพาะเกี่ยวกับอาหารและน้ำควรมีการตรวจสอบคุณภาพอาหาร และผู้ต้องขังเองก็ควรระมัดระวังและเข้มงวดในเรื่องความสะอาดของการปรุงอาหาร และภาชนะใส่อาหารควรสะอาด

2. กรมราชทัณฑ์ควรให้เจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาและจัดทำเอกสารเกี่ยวกับกระบวนการขอพระราชทานอภัยโทษให้ผู้ต้องโทษประหารชีวิตได้เข้าใจถึงกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ

3. เรือนจำกลางคลองเปรม ควรมีสวัสดิการและนันทนาการด้านการทำกิจกรรมกีฬากการดนตรี และด้านศิลปะ การพัฒนาจิตใจการฝึกอบรมจิตตภาวนา นั่งสมาธิ วิปัสสนา พุดคุยกับพระสงฆ์- บาทหลวง ควบคู่ไปกับการปฏิบัติหน้าที่ผู้ควบคุมผู้ต้องโทษประหารชีวิตด้านจิตวิทยาผู้ต้องโทษประหารชีวิต

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาในเรื่อง ความต้องการผู้ต้องขังโทษประหารชีวิตในเรือนจำต่าง ๆ ในทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง หรือกลุ่มเรือนจำกลางประจำเขตอื่น ๆ

2. ควรมีการศึกษาในเรื่อง ความต้องการของผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต : ในทัณฑสถานหญิงกลาง

3. ควรมีการศึกษาในเรื่องเปรียบเทียบ ความต้องการของผู้ต้องขังโทษประหารชีวิต : กรณีศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มนักโทษชายและนักโทษหญิง